

Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας
Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης

ΕΕ 541 Εκπαίδευση, υλικός πολιτισμός και κληρονομιά

Διδάσκων: Τρύφων Γιαγκούλης
(Επικουρία μεταδιδάκτορα)

Χειμερινό εξάμηνο 2025 - 2026

Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας
Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης
ΕΕ 541 Εκπαίδευση, υλικός πολιτισμός και
κληρονομιά

Τίτλος μαθήματος: **Εκπαίδευση, υλικός πολιτισμός και κληρονομιά**

Κωδικός μαθήματος: ΕΕ 541

Είδος μαθήματος: Ελεύθερη Επιλογή

Επίπεδο του Μαθήματος: Εμβάθυνσης

Έτος σπουδών: 3^ο & 4^ο

Εξάμηνο: 5^ο & 7^ο

Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων: 4 ECTS

Διδάσκων: Τρύφων Γιαγκούλης

Στόχος του μαθήματος

Να εξοικειωθούν οι συμμετέχοντες με το ρόλο του υλικού πολιτισμού για τη μελέτη και ερμηνεία της ιστορίας και να εξασκηθούν στην προετοιμασία, στο σχεδιασμό, την οργάνωση και την αξιολόγηση μαθημάτων ιστορίας χρησιμοποιώντας διαφορετικές κατηγορίες αντικειμένων.

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την ολοκλήρωση των μαθημάτων οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα μπορούν:

- ✓ να αναγνωρίζουν τις διαφορετικές διεπιστημονικές προσεγγίσεις του υλικού πολιτισμού και κατά συνέπεια τους διαφορετικούς τρόπους προσέγγισης και ερμηνείας των αντικειμένων
- ✓ να κατανοούν τη θεμελιακή θέση του υλικού πολιτισμού για το αντικείμενο της Ιστορίας και τη διδακτικής της
- ✓ να αντιλαμβάνονται τη μεθοδολογία και τις πρακτικές αξιοποίησης των στοιχείων του υλικού στην ιστορική εκπαίδευση
- ✓ να αξιοποιούν τον υλικό πολιτισμό στο σχεδιασμό διδακτικών σεναρίων ιστορικής εκπαίδευσης

Περιεχόμενο μαθήματος

- ✓ *Υλικός πολιτισμός: ορισμοί, διαχρονικές οπτικές, διεπιστημονικές προσεγγίσεις*
- ✓ *Σύγχρονα ιστορικά πεδία και υλικός πολιτισμός*
- ✓ *Η χρήση των αντικειμένων στην ιστορική: κριτική προσέγγιση και ανάλυση, διδακτική μεθοδολογία, στόχοι, προϋποθέσεις, τρόποι αξιοποίησης*
- ✓ *Παραδείγματα αξιοποίησης αντικειμένων στην ιστορική εκπαίδευση*
- ✓ *Εργαστηριακή άσκηση: ιστορίες από / για / και αντικείμενα*
- ✓ *Προετοιμασία και παρουσίαση εργασιών*

Ενδεικτική βιβλιογραφία

- ✓ Γιαλούρη, Ε. (Εκδ.). (2012). *Υλικός Πολιτισμός. Η Ανθρωπολογία στη χώρα των πραγμάτων*. Αλεξάνδρεια.
- ✓ Hannan, L., & Longair, S. (2017). *History Through Material Culture*. Manchester University Press.
- ✓ Hardie, K. (2015). Innovative pedagogies series: Wow: The power of objects in object-based learning and teaching. *Higher Education Academy*, 1–25.
- ✓ Harvey, K. (Ed.). (2018). *History and Material Culture Sources. A Student's Guide to Approaching Alternative Sources*. Routledge.
- ✓ Κασβίκης, Κ. & Ανδρέου, Α. (2024). *Μαθαίνοντας μέσα από τα αντικείμενα: από την παιδαγωγική θεωρία στη διδακτική της ιστορίας. Η περίπτωση του Erasmus+ προγράμματος “ΛΗΘΗ”* [Παρουσίαση σε συνέδριο]. 9^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ιστορίας της Εκπαίδευσης. ΕΛ.Ε.Ι.Ε, Θεσσαλονίκη, 8-10 Νοεμβρίου, Α.Π.Θ.
- ✓ Νάκου, Ε. (2001). *Μουσεία: εμείς, τα πράγματα και ο πολιτισμός*. Νήσος.
- ✓ LETHE. (χ.χ.). *LETHE Project. (e)learning the invisible history of Europe*. Ανακτήθηκε 21 Ιουνίου 2025, από <https://letheproject.eu/>.
- ✓ Riello, G. (2022). The “Material Turn” in World and Global History. *Journal of World History*, 33(2), 193–232. <https://dx.doi.org/10.1353/jwh.2022.0019>.

Μέθοδοι διδασκαλίας

Εισηγήσεις – παρουσιάσεις μελετών περίπτωσης – παρουσιάσεις εργασιών

Αξιολόγηση

- ✓ Παρουσίες (έως 3 απουσίες)
- ✓ Συμμετοχή στο μάθημα
- ✓ Παρουσίαση εργασιών
- ✓ Αξιολόγηση τελικής εργασίας

Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας
Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης
ΕΕ 541 Εκπαίδευση, υλικός πολιτισμός και
κληρονομιά

Εργασίες

Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας
Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης
ΕΕ 541 Εκπαίδευση, υλικός πολιτισμός και
κληρονομιά

Προγραμματισμός Μαθήματος

Μάθημα	Ημερομηνία	Θεματική
1 ^ο	29/09	Προγραμματισμός / περιεχόμενο / γενική εισαγωγή
2 ^ο	06/10	1 ^η ενότητα
3 ^ο	13/10	1 ^η ενότητα
4 ^ο	20/10	2 ^η ενότητα
5 ^ο	27/10	3 ^η ενότητα / κοινοποίηση θεμάτων εργασιών
6 ^ο	03/11	4 ^η ενότητα / ανάληψη εργασιών – ορισμός ημερομηνιών παρουσίασης (κλήρωση)
7 ^ο - 8 ^ο	10/11	Workshop: ιστορίες /από/για/και αντικείμενα
9 ^ο	24/11	Παρουσιάσεις εργασιών
10 ^ο	01/12	Παρουσιάσεις εργασιών
11 ^ο	08/12	Παρουσιάσεις εργασιών
12 ^ο	15/12	Παρουσιάσεις εργασιών
13 ^ο	13/01/2026	Ανακεφαλαίωση/αξιολόγηση/οδηγίες προετοιμασίας εργασιών